



CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 335/05.10.18
CEB



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 0612-6060 din 24.10 2018
La nr. 335 din 5 octombrie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea și completarea articolelor 283 și 343 din Codul fiscal al Republicii Moldova nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 5 (cinci) file.*

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

Ex.: Maia Gonța
Tel.: 022 257 376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>2262</u>
" <u>25</u> "	<u>10</u> 20 <u>18</u>
Ora	



RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5485 din 23.10.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea articolelor 283 și 343 din Codul Fiscal al Republicii Moldova nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un grup de deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pentru consultare publică pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect.

Totodată, autorul proiectului nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie, condiție prevăzută de art.8 lit.a) al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra și părțile interesate au acces la proiect, se constată că în procesul de promovare a proiectului asigurarea transparenței decizionale stabilite de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul are drept scop *„susținerea familiilor cu copii, promovarea suplimentară a natalității în Republica Moldova”*.

Analizând normele elaborate, se constată că prin proiect se propun amendamente la Codul fiscal al Republicii Moldova, prin instituirea unei noi categorii de subiecți (familiile cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani) care vor putea beneficia de înlesniri fiscale privind scutirea de impozitul pe bunurile imobiliare și de o scutire în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se promovează interesul public de a asigura susținerea familiilor cu 3 și mai mulți copii cu vârstă de până la 18 ani, prin acordarea unor înlesniri fiscale ce vizează scutirea la plata impozitului imobiliar și scutirea în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de *„nota informativă care cuprinde:*

- a) *denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
b) *condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*



- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Nota informativă stabilește incomplet condițiile ce au impus elaborarea proiectului, evidențiind în parte principalele prevederi care au stat la baza elaborării acestuia și a finalităților scontate la implementare, ceea ce denotă că proiectul corespunde parțial exigențelor stabilite în art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Astfel, în nota informativă, autorul prezintă o serie de argumente care au stat la baza necesității promovării proiectului, invocând că: „(...) unele statistici ne vorbesc de îmbunătățirea situației ce ține de sărăcia în rândurile copiilor (...). De ex. în a.2011 circa 20% din copii au fost la limita sărăciei, iar mai mult de 2/3 din copii săraci sunt din regiunile rurale. (...) este foarte joasă abilitatea mamei de a lucra, având unul sau mai mulți copii de vârstă preșcolară, astfel este important de identificat și de înlăturat cauzele acestei pierderi temporare de venituri. Conform datelor statistice oferite de Biroul național de statistică al Republicii Moldova, la 1 ianuarie 2016, în Republica Moldova, din numărul total al populației care constituia 3553,1 mii persoane, numărul copiilor a fost de 685,5 mii. Cuplurile familiale cu 3 și mai mulți copii constituie 6,6%, părinți singuri cu 3 și mai mulți copii sunt 0,4, iar gospodării cu 3 și mai mulți copii constituie 3,8%”, argumente care nu coincid cu scopul ce rezultă din proiect.

În acest sens, scopul stipulat în nota informativă este cu mult mai larg, privind aria de aplicabilitate, ce cuprinde toate categoriile de subiecți care au la întreținere 3 și mai mulți copii (cuplurile familiale, părinții singuri, gospodăriile, concubinii, tutorii, etc.) și nu doar „familiile” care pot beneficia de înlesnirile fiscale respective, precum este stipulat în textul proiectului.

Astfel, în nota informativă scopul anunțat al proiectului este de a acorda înlesnirile fiscale respective tuturor persoanelor fizice care au la întreținere 3 și mai mulți copii, pe când în textul proiectului de înlesnirile respective vor beneficia doar persoanele căsătorite „familiile”, fapt ce îngustează aria de aplicabilitate a reglementărilor propuse.

Având în vedere că în nota informativă se conțin argumente ce promovează politicile statului de a susține familiile cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani, nu este certă totuși, intenția autorului vizavi de argumentele referitoare la celelalte persoane fizice care au la întreținere 3 și mai mulți copii (părinții singuri, gospodăriile, concubinii, tutorii, etc.), fapt ce creează incertitudine referitor la categoria de subiecți care vor putea beneficia de înlesnirile fiscale respective.

Drept urmare, se instituie necesitatea de a revizui și completa nota informativă cu argumente concludente care să elucideze clar categoriile de subiecți cărora le sunt incidente reglementările propuse.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

În nota informativă aferentă proiectului propus, nu se conține argumentarea economico-financiară pentru determinarea necesității cheltuielilor financiare și de altă natură pentru realizarea noilor

reglementări, autorul invocând doar că: „*nu putem vorbi despre o prejudiciere a bugetului național prin operarea acestor modificări deoarece, după cum s-a menționat mai sus, numărul gospodăriilor cu 3 și mai mulți copii constituie doar 9,9% din numărul total al gospodăriilor casnice*”.

Totodată, menționăm că, analiza prevederilor proiectului și a argumentelor prezentate în nota informativă, denotă că implementarea acestuia presupune cheltuieli financiare din bugetul de stat din considerentul că acordarea înlesnirilor respective familiilor cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani vor avea ca efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat.

În acest sens, sunt relevante regulile privind principiul performanței stabilite la art.11 al Legii nr. 181/2014 care stipulează că: „(1) *Resursele bugetare se alocă și se utilizează în mod econom, eficient și eficace, în concordanță cu principiile bunei guvernări*”.

Astfel, proiectul are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat.

Această constatare rezultă și din prevederile alin.(10) art.6 Cod Fiscal „*Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale*”.

Pe de altă parte, aprobarea proiectului în redacția propusă urmează să fie corelată cu politicile bugetar-fiscale, conform exigențelor alin.(4) art.131 din Constituție, potrivit căroră „*Orice propunere legislativă sau amendament care atrage majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*”.

Pe cale de consecință, în lipsa unei argumentări economico-financiare pertinente, reglementările propuse vor putea periclita finalitatea scontată a proiectului propus, prejudiciind astfel interesul public. De asemenea, pentru adoptarea proiectului de lege este necesar ca amendamentele propuse să fie acceptate de Guvern.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative "*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului au fost identificate conflicte dintre prevederile acestuia cu art.47 și art.48 ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, prin faptul că se instituie o dispoziție cu caracter general care nu este specifică conținutului din dispozițiile finale și tranzitorii, ceea ce la aplicare, poate admite interpretări abuzive.

De asemenea, se constată norme contradictorii cu prevederile art.13 din Codul fiscal al Republicii Moldova, care nu atribuie noțiunii de "familie" statutul de subiect al impunerii. Analiza detaliată a incoerențelor respective este efectuată la compartimentul III al prezentului Raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul prenotat nu conține reglementări directe ce vizează activitatea entităților/agenților publici.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Noțiunea de familie este privită în sens extins de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, "dincolo de relațiile formale și de angajamentele legale". În literatura de specialitate, ce s-a conturat pornind de la jurisprudența CEDO în materie, se rețin următoarele: „Din momentul în care există o viață familială efectivă, fiecare familie, fie ea "legitimă" sau "naturală", cade sub protecția art.8. Viața familială a părinților față de copiii lor nu încetează prin divorț, nefiind legată de căsătorie".

În materia căsătoriei, art.12 din CEDO prevede că, începând cu vârsta stabilită de lege, bărbatul și femeia au dreptul de a se căsători și de a întemeia o familie conform legislației naționale ce reglementează exercitarea acestui drept. De asemenea, art.9 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene semnată la 7 decembrie 2000 și intrată în vigoare la 1 decembrie 2009, stabilește că dreptul persoanei de a se căsători și de a întemeia o familie sunt garantate de legile naționale care reglementează exercițiul acestor drepturi. Așadar, nu un singur drept fundamental, ci două, respectiv dreptul la căsătorie și dreptul de a întemeia o familie, chiar dacă cele două drepturi sunt strâns legate, totuși nu sunt condiționate unul de celălalt. Astfel, este posibil ca „familia” să fie întemeiată pe simple legături de fapt, în lipsa încheierii unei căsătorii, cuplul aducând pe lume copii în cadrul acestei conviețuiri în fapt. De asemenea, întemeierea unei familii se poate realiza și prin adoptarea unui copil de către o persoană necăsătorită.

Pornind de la aceste dispoziții din CEDO se poate vorbi de apariția unei noțiuni extinse, „autonome și supranaționale” a vieții de familie. În esență, pentru a beneficia de protecție, viața de familie trebuie să fie efectivă și caracterizată prin relații reale și strânse între membrii săi.

Respectiv, la aplicare, personalul responsabil trebuie să țină cont de pozițiile CEDO în materia



relațiilor de familie, fapt ce va permite aplicarea coerentă a dispozițiilor respective și nu le va restrânge doar la relațiile din căsătorie.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

- 1 -

Art.1 pct.1și pct.2 potrivit proiectului

1. La articolul 283 alineatul (1) se completează cu o literă nouă k1), cu următorul cuprins: "k') famiiliile care au 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani".

2. Articolul 343 va avea următoarea redacție:

(1) De taxe pentru folosirea drumurilor sunt scutite persoanele cu dizabilități, posesoare de autovehicule cu acționare manuală.

(2) Famiiliile cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani vor beneficia de o scutire în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor, calculată potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu.

Obiecții:

Conform alin.(2) art.48 din Constituția Republicii Moldova, "Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimțită între bărbat și femeie, pe egalitatea lor în drepturi și pe dreptul și îndatorirea părinților de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor".

De asemenea, alin.(2) art.2 al Codului familiei, prevede că "Numai căsătoria încheiată la organele de stat de stare civilă (denumite în continuare organe de stare civilă) generează drepturile și obligațiile de soți".

Totodată, art.133¹ din Codul penal al Republicii Moldova, prevede că „prin membru de familie se înțelege: a) în condiția de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și copii; b) în condiția de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele aflate sub curatelă, persoanele care se află ori s-au aflat în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj)".

Art.3 al Legii nr.133/2008 cu privire la ajutorul social prevede că prin familie se înțelege „două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință și se întrețin dintr-un buget comun. Beneficiază de drepturile de familie și orice persoană adultă care nu face parte dintr-o familie".

Coform alin.(1) art.50 din Constituție statul apără în mod special mama și copilul care au dreptul la ajutor și ocrotire specială, precum și toți copiii, inclusiv cei născuți în afara căsătoriei, care se bucură de aceeași ocrotire socială.

Totodată, art.13 din Codul fiscal subiecți ai impunerii sunt persoanele fizice și juridice, fără a fi menționată noțiunea de "familie" ca subiect aparte al impunerii fiscale.

Analizând amendamentele propuse, în coraborare cu reglementările menționate *supra*, se creează o incertitudine în privința utilizării noțiunii de "familie", referitoare la ce categorii de persoane include noțiunea respectivă. Având în vedere că în cadrul normativ se operează atât cu noțiunea de „familie” cât și cu noțiunea de „membru de familie” care, la rândul său, include și persoanele aflate în căsătorie, rezultă că noțiunea de „familie” are un sens larg care include și membrii de familie. Totodată, în înțelesul anumitor legi, sunt „membri de familie” persoanele aflate în căsătorie, în divorț, sub tutelă și curatelă, rudele, afinii lor, soții rudelor, persoanele aflate în relații asemănătoare celor dintre soți (concubinaj) sau dintre părinți și

copii. Așadar, familia nu are la bază doar căsătoria. Din punctul de vedere al reglementării juridice, respectiv al raporturilor care iau naștere din căsătorie, rudenie, adopție și al celor asimilate relațiilor de căsătorie, există prevederi care se referă la totalitatea relațiilor menționate, situație în care este avută în vedere familia înțeleasă în sensul său larg, ori, dacă sunt vizate exclusiv relațiile dintre soți, precum și cele stabilite între aceștia și copiii lor, ele se referă la familie în sensul restrâns al noțiunii de familie.

Astfel, reglementarea normelor în redacția propusă, poate admite interpretări abuzive și restrictive a noțiunii de "familie" din partea agenților publici responsabili de aplicare, care în dependență de interes, vor decide acordarea/neacordarea înlesnirilor fiscale respective membrilor de familie, prin interpretarea restrictivă (discreționară) a noțiunii de "familie" prin prisma faptului că aceasta se referă doar la persoanele care au încheiată o căsătorie.

Pe cale de consecință, utilizarea noțiunii de "familie", fără a specifica alte categorii de persoane cu statut social analogic (membrii de familie), poate crea confuzii la aplicare, fapt ce poate afecta interesul public.

Recomandări:

Se recomandă reglementarea normei în următoarea redacție:

1. La articolul 283 alineatul (1) se completează cu o literă nouă h/1), cu următorul cuprins:

"h/1) familiile cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani și membrii de familie care au la întreținere 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani".

2. Articolul 343 va avea următoarea redacție:

(1) De taxe pentru folosirea drumurilor sunt scutite persoanele cu dizabilități, posesoare de autovehicule cu acționare manuală.

(2) familiile cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani și membrii de familie care au la întreținere 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani vor beneficia de o scutire în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor, calculată potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu.

Factori de risc:

- Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive
- Concurența normelor de drept
- Prejudicierea intereselor contrar interesului public
- Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului

Riscuri de corupție:

- Încurajarea sau facilitarea actelor de:
 - conflict de interese și/sau favoritism
 - influențare necorespunzătoare
 - corupere pasivă
 - corupere activă
- Legalizarea actelor de:
 - abuz de serviciu
 - depășire a atribuțiilor de serviciu

Art.II alin.(2) potrivit proiectului

Art.II - Dispoziții finale și tranzitorii:

(...).

(2) Prevederile prezentei legi se vor aplica pentru familiile cu copii al căror venit lunar nu va depăși 2 salarii medii pe economie.

Obiecții:

În conținutul art.II la alin.(2) se instituie o dispoziție cu caracter general care nu este specifică conținutului din dispozițiile finale și tranzitorii, fapt care la aplicare, poate admite interpretări abuzive.

Potrivit art.47 și art.48 ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dispozițiile finale și tranzitorii cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ, perioada de aplicare sau data de încetare a aplicării actului, măsurile ce se instituie cu privire la continuarea raporturilor juridice născute în temeiul vechilor reglementări care urmează a fi abrogate sau înlocuite de noul act normativ.

În acest fel, în dispozițiile finale și tranzitorii nu se înserează dispoziții cu caracter general și permanent, fapt care generează o incoerență legislativă și premise pentru aplicarea abuzivă a normei respective, care, pe cale de consecință, poate afecta interesul public. Or, dispozițiile generale determină obiectul, scopul și sfera relațiilor reglementate prin actul normativ, cuprinzând totodată și unele prevederi de natură să orienteze întreaga reglementare, neputând fi reluate în celelalte părți structurale ale proiectului (dispoziții finale și tranzitorii).

Pericolul coruptibilității al includerii normei cu caracter general în conținutul dispozițiilor finale și tranzitorii, rezidă în faptul că agenții publici responsabili de aplicarea prevederilor propuse, sub influența actelor de corupție, în dependență de interes, vor evita să aplice norma alin.(2) de la art.II din prezentul proiect, prin invocarea dispozițiilor lit.k/1) alin.(1) art.283 și alin.(2) art.343 ale Codului fiscal al Republicii Moldova, care permit acordarea înlesnirilor respective familiilor cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani, fără anumite restricții (limitări).

Prin urmare, reglementarea defectuoasă a normelor propuse va favoriza comiterea abuzurilor de serviciu sau depășirea atribuțiilor de serviciu, prin evaluarea discreționară la acordarea înlesnirilor fiscale respective, care, prin urmare, va crea dificultăți pentru a trage la răspundere persoanele vinovate pentru aplicarea abuzivă a normelor respective.

Recomandări:

Excluderea alin.(2) de la art.II din prezentul proiect de lege.

Completarea lit.k/1) alin.(1) art.283 și alin.(2) art.343 ale Codului fiscal al Republicii Moldova cu următorul cuprins:

"k') familiilor cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani și membrilor de familie care au la întreținere 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani ale căror venit mediu lunar nu va depăși 2 salarii medii pe economie.

(2) familiilor cu 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani și membrilor de familie care au la întreținere 3 și mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani, ale căror venit mediu lunar nu va depăși 2 salarii medii pe economie, vor beneficia de o scutire în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor, calculată potrivit anexei nr.1 la prezentul titlu".

<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Prejudicierea intereselor contrar interesului public ● Concurența normelor de drept ● Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Încurajarea sau facilitarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - corupere activă - corupere pasivă - trafic de influență - conflict de interese și/sau favoritism - influențare necorespunzătoare ● Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> - abuz de serviciu - depășire a atribuțiilor de serviciu
---	--

IV. Concluzia expertizei

Prin proiectul de lege se propun amendamente la Codul fiscal al Republicii Moldova, prin instituirea unei noi categorii de subiecți (familiile cu 3 și mai mulți copii cu vârsta de până la 18 ani) care vor putea beneficia de înlesniri fiscale privind scutirea de impozitul pe bunurile imobiliare și de scutirea în valoare de 50% din taxa pentru folosirea drumurilor de către autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova, invocându-se că prevederile propuse vor contribui la „*susținerea familiilor cu copii, promovarea suplimentară a natalității în Republica Moldova*”.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie.

Prin proiect autorul consideră că acordarea înlesnirilor în formă de scutiri la plata impozitului imobiliar și 50% din taxa drumurilor pentru familiile cu 3 sau mai mulți copii în vârstă de până la 18 ani, care se va aplica în conformitate cu prevederile Codul fiscal al Republicii Moldova, promovează interesul public. Însă în lipsa unui studiu complex privind impactul economico-financiar, fără evaluarea repercursiunilor asupra bugetului public național și fără identificarea mijloacelor bugetare suplimentare în vederea menținerii echilibrului bugetar stabilit, este dificilă efectuarea analizei din punct de vedere al determinării interesului public care să asigure implementarea proiectului cu respectarea politicilor bugetar-fiscale.

Totodată, în proiect au fost identificați factori și riscuri de corupție care necesită modificarea proiectului prin prisma obiecțiilor și recomandărilor înaintate în prezentul Raport de expertiză.

23.10.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Maia GONTA, Inspector superior

